

Retningslinier for vurdering af relevans af kontaktallergi påvist ved lappetest

Af

Dansk Kontaktdermatitis Gruppe

August 2005

Generelt om bestemmelse af relevans af kontaktallergi påvist ved lappetest

Lappetest udføres på baggrund af klinik forenelig med kontakteksem eller mistanke om komplicerende kontaktallergi ved andre hudsygdomme f.eks. psoriasis eller seborrhoisk dermatitis.

Resultatet af lappetesten kan deles i tre hovedgrupper: positive, tvivlsomme og negative/irritative reaktioner.

Klinisk relevans af kontaktallergi over for et stof er defineret som kontakteksem opstået eller forværret som følge af en sandsynliggjort/dokumenteret udsættelse for det pågældende allergen. Kontakteksemet skal således helt eller delvist kunne forklares ved udsættelsen for det pågældende allergen, hvad angår tidsmæssig sammenhæng, lokalisering og eksponeringens intensitet, ideelt koncentrationen af allergen.

Negativ/tvivlsom lappetest

Såfremt lappetesten er negativ skal man overveje om udredningen har været dækkende (missed allergen).

Tvivlsomt positive lappetests kan i nogle tilfælde være af relevans, fx. ved forværring af eksem efter dokumenteret udsættelse for det pågældende allergen.

Positiv lappetest

Ved positive reaktioner udføres en *kvalitativ* og i så vidt mulig omfang også *kvantitativ* eksponeringsanalyse for det pågældende allergen med henblik på at fastslå klinisk relevans af allergien.

Disse oplysninger indhentes dels specifikt for den enkelte person, dels anvendes generel viden fra blandt andet 'Textbook of Contact Dermatitis'.

Eksempler på *kvalitativ* eksponerings - oplysninger er f.eks. safety data sheets og deklarationsoplysninger på forbrugerprodukter.

Eksempler på *kvantitativ* eksponeringskortlægning er dimethyl glyoximtest af fx. metaldele på værktøj, instrumenter mv., eller formaldehydspottest af rengørings- og hudplejemidler. Herudover egentlig kemisk analyse for specifikke allergener.

Der findes generel viden om forekomsten af en række almindelige allergener, samtidig er der oplysninger fra eksponeringsforsøg, der gør, at man kan koble den kvalitative eksponeringskortlægning med viden fra litteraturen om effektniveauer og dermed klinisk relevans.

(oversigter findes fx. i *Textbook of Contact Dermatitis*).

Eksempler:

- **Nikkel.** Nikkel kræver almindeligvis tæt, gentagen eller vedvarende kontakt med metalgenstande, der frigiver nikkel. Der findes moderat til høj nikkeleksponering i fx. galvaniseringsindustrien, elektronik - industri og metalindustrien. Nøgler vides at kunne frigive nikkel ligesom blanke mønter, men her kræves en betydelig vedvarende daglig kontakt som fx. fængselsbetjent eller kasserer. Håndtering af værktøj med metaldele og lignende kan være relevant, men afhænger af dimethyl glyoximtest. I våde erhverv fx. rengøring er der ud fra eksperimentelle studier almindeligvis ikke en tilstrækkelig nikkel eksponering via vand til at denne udsættelse er relevant.
- **Krom.** Relevant for kromgarvet læder, arbejdshandsker og sko. Tilsættes fotografiske kemikalier og forekommer i grafisk industri. Eksponering via importeret træ, trykimprægneret med krom., er mulig, lige som kromeksponering kan forekomme i kemikalieindustrien og ved håndtering af ulovlig cement.

- **Parfume** forekommer i mange produkter. Det er vigtigt at undersøge for en privat eksponering og udsørge til tidligere symptomer fra fx. kosmetik (fx. axileksem ved parfumeallergi). Det vides, at de mængder, der normalt bruges af parfume i kosmetik, vil kunne fremkalde eksem hos den overvejende del af parfumeallergikere og dermed være relevant. For en erhvervsmæssig relevans skal privat eksponering være udelukket/beskrevet, og der skal være en dokumenteret direkte hudkontakt med parfumerede produkter fx. rengøringsmidler (datablade/deklarationsoplysninger).
- **Konserveringsmidler** bruges i mange forbindelser. Der findes lignende studier som for parfume, der viser, at de generelle

niveauer, der anvendes, vil være relevante for hovedparten med en allergi. Formaldehyd kan være vanskeligt at spore, med mindre man anvender spottests. Ved erhverv som metalarbejdere, hvor eksponeringsoplysninger er vanskelige at skaffe, kan man ud fra den generelle viden slutte, at eksponering er overvejende sandsynlig og at en formaldehydallergi er relevant. Det sammen gælder erhverv som fx. hjemmehjælpere, der anvender produkter i mange hjem, og hvor det ikke er muligt at spore en eksposition. Såfremt der ikke er påvist en privat eksponering, må man ud fra den generelle viden om brug af konserveringsmidler slutte, at vedkommende overvejende sandsynligt er eksponeret og at allergien er relevant.

Eksempler på vurdering af klinisk relevans

Sygehistorier:

1.
40-årig mand.
Ingen disposition til atopi.
Ikke eksem tidligere
Håndeksem i ½ år
Tidligere arbejdet som maler på flyfabrik
Arbejder nu som pedel på 3. år
Pos. Lappeprøve på epoxy

2.
30-årig kvinde
Atopiker. Eksem som barn
Ikke håndeksem tidligere
Håndeksem i 1 år
Tåler ikke uægte smykker
Huller i ørerne
Arbejdet med rengøring gennem 10 år
Positiv lappeprøve for nikkel

Konklusion med hensyn til relevans:

- Sandsynligt eksponeret for epoxy som maler på flyfabrik, men ikke klinisk relevant, da der ikke har været eksem.
Eksponeringen som pedel kortlægges yderligere:
- Hvis ingen nuværende eksponering findes: Så ikke relevant for nuværende.
 - Hvis eksponeret som pedel: Så er allergien relevant for nuværende.

Nikkeleksponering kortlægges på arbejdsplads og privat med dimethyl glyoximtest.
Nikkelallergien er relevant for tidligere.
Hvis ikke der påvises metalgenstande som frigiver nikkel på nuværende arbejdsplads (eller i hjemmet) er nikkelallergien ej relevant for nuværende eksem.

3.

40-årig kvinde
Ingen disposition til atopi
Ikke eksem tidligere
Håndeksem gennem 1 år
Hjemmehjælper i 10 år
Positiv lappeprøve for metyldibromo glutaronitril

Eksposeringen for metyldibromo glutaronitril (MG) kortlægges privat og erhvervsmæssigt.

Såfremt der ikke kan påvises nogen kilder, er en hjemmehjælper sandsynligt eksponeret for MG via de forskellige produkter i hjemmene: Det vil sige allergien er relevant for nuværende eksem, men ikke af tidligere relevans.

4.

45-årig mand
Ingen disposition til atopi
Ikke eksem tidligere
Håndeksem i 2 år
Har for 10 år siden arbejdet på vindmøllefabrik
Arbejder nu i gulvfirma på 3. år
Positiv lappeprøve for epoxy

Sandsynligt eksponeret for epoxy i gulvfirma, men eksposeringen skal afklares.

Har arbejdet flere år uden symptomer, dvs. allergien er af nuværende relevans. Allergien er ikke af tidligere relevans, da der først har været eksem de sidste to år.

5.

35-årig brandmand
Ingen disposition til atopi
Kendt nikkelallergi.
Ikke tidligere reageret på spænder, nitter o.l.
Håndeksem gennem 3 år.
Positiv lappeprøve ++ for nikkel og kromat

Nikkelallergi uden kendt tidligere relevans. Eksposeringsanalyse (dimethyl glyoximtest) udføres mhp. kortlægning af nuværende eksposering. På baggrund heraf besluttet nuværende relevans.

Hvis der bruges læderhandsker er krom-allergien af sandsynlig nuværende relevans, men af ukendt tidligere relevans.

6.

25-årig sygeplejerske
Ingen disposition til atopi
Håndeksem efter 2 års elevtid
lappeprøver pos. For metyldibromo glutaronitrile og lanolin
finder lanolin i Aloe Vera creme

Allergisk over for lanolin, nuværende eksponeret, dvs. er af nuværende relevans, men ikke af tidligere relevans.

Eksposeringskortlægning foretages for at bestemme relevans af metyldibromo glutaronitrile allergi, men kan anses for sandsynligt eksponeret i sit erhverv, såfremt der ikke findes 'private' kilder, d.v.s.: aktuelt relevant, men ikke af tidligere relevans.

Dansk Kontaktdermatitis Gruppe 2005.